

Antinukleárne protilátky (ANA)

ANA, antinukleárne protilátky sú autoprotilátky proti orgánovo-nešpecifickým bunkovým antigénom. ANA zahrávajú protilátky proti antigénom jadra (DNA, RNA, históny, nukleoproteíny). Pri vyšetrení dochádza aj ku fluorescencii niektorých cytoplazmatických štruktúr (mitochondrie, skelet, mikrozómy, lyzozómy, peroxizómy, Golgiho aparát). Identifikácia ANA je dôležitou súčasťou klinickej imunológie. Vyšľadá sa k hodnoteniu systémových a orgánovo-špecifických autoimunitných ochorení (tabuľka dole pod a Bradwell et. al., 1995). Pozitívne výsledky sa vyskytujú aj u zdravých starších ľudí, tehotných žien, alej u pacientov s nádorovým ochorením, chronickou infekciou, pri zápalových ochoreniach. Autoprotilátky sa objavujú mesiace alebo i roky pred vznikom vlastnej choroby. Interpretácia výsledkov musí byť v kontexte s klinickými dátami pacienta. Interpretácia výsledkov závisí aj od druhu fluorescenčného obrazu. Antinukleárne protilátky sa stanovujú metódou nepriamej imunofluorescencie (NIF), čím sa získava komplexný pohľad na autoimunitný stav. Pri tejto metóde NIF sa ako substrát používajú Hep-2 bunky. Po naviazaní autoprotilátok zo séra vyšetreného pacienta popisujeme pozitívitu fluorescenčných obrazov. V prípade pozitívnej fluorescencie ANA sa na vyšpecifikovanie automaticky robí ANA profil blotovou technikou.

| Choroba | percento výskytu | Choroba | percento výskytu |
|-------------------------------|------------------|--------------------------------------|------------------|
| Chronický diskoidný lupus | 5 - 50 | Reumatická artritída | > 95 |
| Chronická infekcia | 10 - 50 | Reumatická horúčka | < 5 |
| Poly-/dermatomyozitída | 30 - 40 | Sjögrenov syndróm | > 95 |
| SLE indukovaný liekmi | < 50 | SLE | 95 - 100 |
| Feltyho syndróm | 95 - 100 | Systémová skleróza | > 90 |
| Zdravá populácia | < 5 | Zmiešaná choroba spojiva (MCTD) | 100 |
| Zdraví príbuzní SLE pacientov | 25 | CREST syndróm | 95 |
| Juvenilná artritída | 15 - 30 | Chronická aktívna hepatitída | 75 |
| Lupoidná hepatitída | 95 - 100 | Autoimunitná trombocyt purpura | 60 |
| Neonatálny lupus syndróm | < 90 | Myasthenia gravis | 50 |
| Neoplázia | 10 - 30 | Autoimunitná hemolytická anémia | 50 |
| Starší uďia | < 30 | Autoimunitné ochorenia štítnej žľazy | 30 |
| Polyarteritis nodosa | 15 - 25 | Akútna lymfatická leukémia | 25 |
| Tehotenstvo | 5 - 10 | Infekčná mononukleóza | 50 |
| Primárna biliárna cirhóza | 95 - 100 | Uveitis | 60 |

Materiál: venózna krv (sérum), doručiť do laboratória v deň odberu

Prístroj: Fluorescenčný mikroskop

Frekvencia vyšetrenia: 1x za týždeň

Poznámka: Vyplni lístok na imunológiu, označiť krížikom S_ANA NIF

Indikácie: diagnostika pri podozrení na autoimunitné ochorenia ako Systémový lupus erythematosus (SLE), primárna biliárna cirhóza, Sjögrenov syndróm, dermatomyozitída, polymyozitída, systémová sklerodermia, reumatoidná artritída, zmiešaná choroba spojiva (MCTD)

Interpretácia výsledkov:

hodnotenie fluorescenčných obrazov - kvalitatívne: pozitívne alebo negatívne
negatívny nález v norme